

Euroopa Liidu ja Timor-Leste Demokraatliku Vabariigi vaheline lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitlev**LEPING**

EUROOPA LIIT, edaspidi „liit” või „EL”, ja

TIMOR-LESTE DEMOKRAATLIK VABARIIK, edaspidi „Ida-Timor”,

edaspidi koos „lepinguosalised”,

PIDADES SILMAS lepinguosaliste sõbralike suhete edendamist ja soovides hõlbustada oma kodanike reisimist, tagades neile viisavaba riiki sisenemise ja lühiajalise riigis viibimise õiguse,

VÕTTES ARVESSE Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrust (EL) nr 509/2014 (millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 539/2001, milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud), ⁽¹⁾ millega kantakse muu hulgas 19 kolmandat riiki, sealhulgas Ida-Timor, nende kolmandate riikide nimekirja, kelle kodanikud on lühiajalisel viibimisel liikmesriikides viisanõudest vabastatud,

PIDADES SILMAS määruse (EL) nr 509/2014 artiklit 1, milles sätestatakse, et kõnealuse 19 riigi suhtes kohaldatakse viisanõudest vabastamist alates liiduga sõlmitava viisavabaduslepingu jõustumise kuupäevast,

SOOVIDES kindlustada võrdse kohtlemise kõigile ELi kodanikele,

VÕTTES ARVESSE, et käesolev leping ei hõlma isikuid, kes soovivad lühiajalise viibimise jooksul teha tasustatavat tööd, ning seetõttu kohaldatakse kõnealuste isikute suhtes ka edaspidi asjakohaseid liidu õigusnorme ja liikmesriikide õigusakte ning asjakohaseid Ida-Timori õigusakte, mis käsitlevad viisanõude kehtestamist või viisanõudest vabastamist ja tööturule juurdepääsu,

VÕTTES ARVESSE protokollid Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes ning Euroopa Liidu raamistikku integreeritud Schengeni *acquis*'d käsitlevat protokollid, mis on lisatud Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule, ning kinnitades, et käesolevat lepingut ei kohaldata Ühendkuningriigi ega Iirimaa suhtes,

ON KOKKU LEPPINUD JÄRGMISES:

*Artikkel 1***Eesmärk**

Käesoleva lepinguga nähakse liidu ja Ida-Timori kodanikele ette võimalus reisida viisavabalt teise lepinguosalise territooriumile kuni 90 päevaks mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul.

*Artikkel 2***Mõisted**

Käesolevas lepingus kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „liikmesriik” – liidu liikmesriik, välja arvatud Ühendkuningriik ja Iirimaa;
- b) „liidu kodanik” – punktis a määratletud liikmesriigi kodanik;

⁽¹⁾ ELT L 149, 20.5.2014, lk 67.

- c) „Ida-Timori kodanik” – isik, kellel on Ida-Timori kodakondsus;
- d) „Schengeni ala” – sisepiirideta ala, mis hõlmab selliste punktis a määratletud liikmesriikide territooriumi, kes kohaldavad täielikult Schengeni *acquis*'d.

Artikkel 3

Kohaldamisala

1. Liidu kodanikud, kellel on liikmesriigi väljastatud kehtiv tava-, diplomaatiline, teenistus-, ameti- või eripass, võivad siseneda viisavabalt Ida-Timori territooriumile ja viibida seal viisavabalt artikli 4 lõikes 1 kindlaks määratud ajavahemikul.

Ida-Timori kodanikud, kellel on Ida-Timori väljastatud kehtiv tava-, diplomaatiline, teenistus-, ameti- või eripass, võivad siseneda viisavabalt liikmesriikide territooriumile ja viibida seal viisavabalt artikli 4 lõikes 2 kindlaks määratud ajavahemikul.

2. Käesoleva artikli lõiget 1 ei kohaldata nende isikute suhtes, kes reisivad tasustatava töö tegemise eesmärgil.

Kõnealuse isikute kategooria puhul võib iga liikmesriik vastavalt nõukogu määruse (EÜ) nr 539/2001⁽¹⁾ artikli 4 lõikele 3 kehtestada Ida-Timori kodanike suhtes viisanõude või nad viisanõudest vabastada.

Kõnealuse isikute kategooria puhul võib Ida-Timor iga liikmesriigi kodanike suhtes kehtestada viisanõude või viisanõudest loobuda kooskõlas siseriikliku õigusega.

3. Käesoleva lepinguga ette nähtud viisanõudest loobumise kohaldamine ei piira lepinguosaliste selliste õigusaktide kohaldamist, mis käsitlevad riiki sisenemise ja seal lühiajalise viibimise tingimusi. Liikmesriikidel ja Ida-Timoril on õigus keelata isikutel nende territooriumile siseneda ja seal lühiajaliselt viibida, kui üks või mitu kõnealust tingimust on täitmata.

4. Viisanõudest loobumist kohaldatakse sõltumata sellest, missuguse transpordivahendiga reisijad lepinguosaliste piiri ületavad.

5. Käesolevas lepingus käsitlemata küsimuste suhtes kohaldatakse liidu õigust ning liikmesriikide ja Ida-Timori siseriiklikku õigust.

Artikkel 4

Viibimise kestus

1. Liidu kodanikud võivad viibida Ida-Timori territooriumil kuni 90 päeva mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul.

2. Ida-Timori kodanikud võivad viibida Schengeni *acquis*'d täielikult kohaldavate liikmesriikide territooriumil kuni 90 päeva mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul. Kõnealuse ajavahemiku arvutamisel ei võeta arvesse viibimist sellises liikmesriigis, kes veel ei kohalda täielikult Schengeni *acquis*'d.

Ida-Timori kodanikud võivad viibida kuni 90 päeva mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul iga sellise liikmesriigi territooriumil, kes veel ei kohalda täielikult Schengeni *acquis*'d; sellisel juhul ei võeta viibimise kestuse arvutamisel arvesse Schengeni *acquis*'d täielikult kohaldavate liikmesriikide territooriumil viibimise kestust.

3. Käesoleva lepinguga ei piirata Ida-Timori ja liikmesriikide võimalust lubada kooskõlas siseriikliku ja liidu õigusega viibida oma territooriumil kauem kui 90 päeva.

Artikkel 5

Territoriaalne kohaldatavus

1. Käesolevat lepingut kohaldatakse Prantsuse Vabariigi puhul ainult Prantsuse Vabariigi Euroopas paikneva territooriumi suhtes.

2. Käesolevat lepingut kohaldatakse Madalmaade Kuningriigi puhul ainult Madalmaade Kuningriigi Euroopas paikneva territooriumi suhtes.

⁽¹⁾ Nõukogu 15. märtsi 2001. aasta määrus (EÜ) nr 539/2001, milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud (EÜT L 81, 21.3.2001, lk 1).

*Artikkel 6***Lepingu haldamise ühiskomitee**

1. Lepinguosalised moodustavad ekspertide ühiskomitee (edaspidi „komitee“), mis koosneb liidu esindajatest ja Ida-Timori esindajatest. Liitu esindab Euroopa Komisjon.
2. Komitee ülesanded on muu hulgas järgmised:
 - a) teostada järelevalvet käesoleva lepingu rakendamise üle;
 - b) esitada ettepanekuid käesoleva lepingu muutmiseks või täiendamiseks;
 - c) lahendada käesoleva lepingu tõlgendamise või kohaldamise üle tekkivaid vaidlusi.
3. Komitee tuleb vajaduse korral kokku ühe lepinguosalise taotlusel.
4. Komitee kehtestab oma töökorra.

*Artikkel 7***Seos käesoleva lepingu ning liikmesriikide ja Ida-Timori vaheliste olemasolevate kahepoolsete viisanõudest loobumist käsitlevate lepingute vahel**

Käesolev leping on ülimuslik liikmesriikide ja Ida-Timori vahel sõlmitud selliste kahepoolsete lepingute või kokkulepete suhtes, mis hõlmavad käesoleva lepingu kohaldamisalasse jäävaid küsimusi.

*Artikkel 8***Lõppsätted**

1. Lepinguosalised ratifitseerivad või kiidavad käesoleva lepingu heaks vastavalt oma sisemenetlustele ning leping jõustub teise kuu esimesel päeval pärast viimase sellise teate saamise kuupäeva, millega lepinguosalised teineteisele teatavad, et kõnealused menetlused on lõpule viidud.

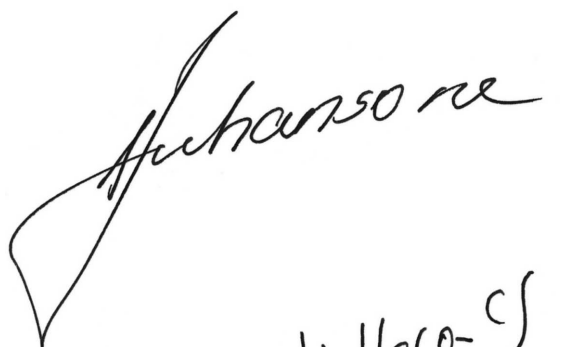
Käesolevat lepingut kohaldatakse ajutiselt alates selle allkirjastamise kuupäevast.

2. Käesolev leping sõlmitakse määramata ajaks, välja arvatud juhul, kui see lõpetatakse lõike 5 kohaselt.
3. Käesolevat lepingut võib muuta lepinguosaliste kirjalikul kokkuleppel. Muudatused jõustuvad pärast seda, kui lepinguosalised on teineteisele teatanud selleks vajalike sisemenetluste lõpuleviimisest.
4. Lepinguosalised võivad lepingu täitmise täielikult või osaliselt peatada eelkõige avaliku korra, riigi julgeoleku või rahvatervise kaitse huvides, samuti ebaseadusliku sisserände tõttu või juhul, kui üks lepinguosaline kehtestab uuesti viisanõude. Lepingu täitmise peatamise otsusest teatatakse teisele lepinguosalisele hiljemalt kaks kuud enne selle kavandatud jõustumist. Käesoleva lepingu täitmise peatanud lepinguosaline teatab viivitamata teisele lepinguosalisele, kui käesoleva lepingu täitmise peatamise põhjused on kõrvaldatud, ja lõpetab lepingu täitmise peatamise.
5. Kumbki lepinguosaline võib käesoleva lepingu lõpetada, teatades sellest kirjalikult teisele lepinguosalisele. Käesolev leping kaotab kehtivuse 90. päeval pärast teatamise kuupäeva.
6. Ida-Timor võib käesoleva lepingu täitmise peatada või lepingu lõpetada ainult kõigi liikmesriikide suhtes korraga.
7. Liit võib käesoleva lepingu täitmise peatada või lepingu lõpetada ainult kõigi oma liikmesriikide nimel.

Koostatud kahes eksemplaris bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, horvaadi, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi ja ungari keeles, kusjuures kõik tekstid on võrdselt autentset.

Съставено в Брюксел на двадесет и осми май две хиляди и петнадесета година.
Hecho en Bruselas, el veintiocho de mayo de dos mil quince.
V Bruselu dne dvacátého osmého května dva tisíce patnáct.
Udfærdiget i Bruxelles den otteogtyvende maj to tusind og femten.
Geschehen zu Brüssel am achtundzwanzigsten Mai zweitausendfünfzehn.
Kahe tuhande viieteistkümnenda aasta maikuu kahekümne kaheksandal päeval Brüsselis.
Έγινε στις Βρυξέλλες, στις είκοσι οκτώ Μαΐου δύο χιλιάδες δεκαπέντε.
Done at Brussels on the twenty-eighth day of May in the year two thousand and fifteen.
Fait à Bruxelles, le vingt-huit mai deux mille quinze.
Sastavljeno u Bruxellesu dvadeset osmog svibnja dvije tisuće petnaeste.
Fatto a Bruxelles, addì ventotto maggio duemilaquindici.
Briselē, divi tūkstoši piecpadsmitā gada divdesmit astotajā maijā.
Priimta du tūkstančiai penkioliktą metų gegužės dvidešimt aštuntą dieną Briuselyje.
Kelt Brüsselben, a kétezer-tizenötödik év május havának huszonnyolcadik napján.
Magħmul fi Brussell, fit-tmienja u għoxrin jum ta' Mejju tas-sena elfejn u ħmistax.
Gedaan te Brussel, de achtentwintigste mei tweeduizend vijftien.
Sporządzono w Brukseli dnia dwudziestego ósmego maja roku dwa tysiące piętnastego.
Feito em Bruxelas, em vinte e oito de maio de dois mil e quinze.
Întocmit la Bruxelles la douăzeci și opt mai două mii cincisprezece.
V Bruseli dvadsiateho ôsmeho mája dvetisícpätnásť.
V Bruslju, dne osemindvajsetega maja leta dva tisoč petnajst.
Tehty Brysselissä kahdentenäkymmenentenäkahdeksantena päivänä toukokuuta vuonna kaksituhattaviisitoista.
Som skedde i Bryssel den tjugoåttonde maj tjugohundrafemton.

За Европейския съюз
 Por la Unión Europea
 За Европскую унию
 For Den Europæiske Union
 Für die Europäische Union
 Euroopa Liidu nimel
 Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
 For the European Union
 Pour l'Union européenne
 Za Europsku uniju
 Per l'Unione europea
 Eiropas Savienības vārdā —
 Europos Sąjungos vardu
 Az Európai Unió részéről
 Għall-Unjoni Ewropea
 Voor de Europese Unie
 W imieniu Unii Europejskiej
 Pela União Europeia
 Pentru Uniunea Europeană
 Za Európsku úniu
 Za Evropsko unijo
 Euroopan unionin puolesta
 För Europeiska unionen

 7.12.2015

За Демократична република Източен Тимор
 Por la República Democrática de Timor Oriental
 Za Demokratickou republiku Východní Timor
 For Den Demokratiske Republik Timor-Leste
 Für die Demokratische Republik Timor-Leste
 Timor-Leste Demokraatliku Vabariigi nimel
 Για τη Δημοκρατία του Τιμόρ-Λέστε
 For the Democratic Republic of Timor-Leste
 Pour la République démocratique du Timor-Oriental
 Za Demokratsku Republiku Timor-Leste
 Per la Repubblica democratica di Timor Leste
 Austrumtimoras Demokrātiskās Republikas vārdā
 Rytų Timoro Demokratinės Respublikos vardu
 A Kelet-timori Demokratikus Köztársaság részéről
 Għar-Repubblika Demokratika ta' Timor Leste
 Voor de Democratische Republiek Oost-Timor
 W imieniu Demokratycznej Republiki Timoru Wschodniego
 Pela República Democrática de Timor-Leste
 Republica Democratică a Timorului de Est
 Za Východotimorskú demokratickú republiku
 Za Demokratično Republiko Vzhodni Timor
 Itä-Timorin demokraattisen tasavallan puolesta
 För Demokratiska republiken Östtimor

 26/6/2015

ÜHISDEKLARATSIOON ISLANDI, NORRA, ŠVEITSI JA LIECHTENSTEINI KOHTA

Lepinguosalised võtavad arvesse Euroopa Liidu ning Norra, Islandi, Šveitsi ja Liechtensteini vahelisi tihedaid suhteid, mis tulenevad eelkõige 18. mai 1999. aasta ja 26. oktoobri 2004. aasta lepingutest, mis käsitlevad nende riikide ühinemist Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega.

Seepärast on soovitatav, et ühelt poolt Norra, Islandi, Šveitsi ja Liechtensteini ning teiselt poolt Ida-Timori ametiasutused sõlmiksid viivitamatult lühiajalise viisa nõudest loobumist käsitlevad kahepoolsed lepingud käesoleva lepingu tingimustega sarnastel tingimustel.

ÜHISDEKLARATSIOON, MILLES TÕLGENDATAKSE KÄESOLEVA LEPINGU ARTIKLI 3 LÕIKES 2 KÄSITLETAVAT TASUSTATAVA TÖÖ EESMÄRGIL REISIVATE ISIKUTE KATEGOORIA T

Lepinguosalised lepivad ühtse tõlgenduse tagamiseks kokku, et käesoleva lepingu kohaldamisel hõlmab tasustatavat tööd tegevate isikute kategooria selliseid isikuid, kes sisenevad teise lepinguosalise territooriumile tasustatava töö tegemise või tulutoova tegevusega tegelemise eesmärgil töövõtja või teenuse osutajana.

Kõnealune kategooria ei hõlma:

- äritegevusega tegelevaid isikuid, st isikuid, kes reisivad ärikohtumise eesmärgil (ega tööta teise lepinguosalise territooriumil);
- sportlasi või kunstnikke, kes tegutsevad riigis ajutiselt;
- ajakirjanikke, kelle on saatnud nende elukohariigi meedia, ning
- äriühingusiseseid praktikante.

Käesoleva deklaratsiooni rakendamise üle teostab lepingu artiklis 6 sätestatud vastutuse raames järelevalvet ühiskomitee, kes võib teha muudatusettepanekuid, kui ta peab seda lepinguosaliste kogemuste põhjal vajalikuks.

ÜHISDEKLARATSIOON, MILLES TÕLGENDATAKSE KÄESOLEVA LEPINGU ARTIKLIS 4 SÄTESTATUD 90-PÄEVAST
VIIBIMISE KESTUST MIS TAHES 180-PÄEVASE AJAVAHEMIKU JOOKSUL

Lepinguosalised lepivad kokku, et käesoleva lepingu artiklis 4 sätestatud kuni 90-päevane kestus mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul tähendab kas üht katkematut külastust või mitut järjestikust külastust, mille kestus ei ületa 90 päeva mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul.

Väljend „mis tahes” osutab sellele, et kohaldatakse liikuvat 180-päevast võrdlusperioodi, võttes arvesse kõik liikmesriikide territooriumil viibimise päevad viimase 180-päevase ajavahemiku jooksul, et kontrollida, kas nõue, mille kohaselt on liikmesriikide territooriumil lubatud viibida 90 päeva 180-päevase ajavahemiku jooksul, on jätkuvalt täidetud. See tähendab muu hulgas, et kui liikmesriikide territooriumil ei ole viibitud katkematu 90-päevase ajavahemiku jooksul, on lubatud uus kuni 90-päevane viibimine.

—

ÜHISDEKLARATSIOON KODANIKE VIISANÕUDEST LOOBUMISE LEPINGUST TEAVITAMISE KOHTA

Teadvustades läbipaistvuse olulisust Euroopa Liidu ja Ida-Timori kodanike jaoks, kohustuvad lepinguosalised tagama viisanõudest loobumise lepingu sisu ja tagajärgi käsitleva ning muu asjakohase teabe, näiteks territooriumile sisenemise tingimuste laialdase levitamise.

—